

העולם הזה

מאשים

את ממשלת ישראל ותורכיה

את ממשלת תורכיה —

- על כי משיקולי יוקרה פנימיים, התעלמה מאזהרת אנשי אירגון הטרור התורכי, צבא השיחרור של העם התורכי, כי יוצאו להורג את הקונסול הישראלי באיסטנבול, סיבה לשחרר תמורת שיחרורו מידי החוטפים את חבריהם האסורים.
- על כי בקלות-דעת ראויה לגינוי חריף ביותר, נקטה בשורה של פעולות שהביירו לחוטפי אלרום כי אם ייתפסו, גם כשאלרום חי, אחת דתם — למות.
- על כי נהגה בחוסר שיקול-דעת כשהטילה עוצר באיסטנבול במטרה לסגור על החוטפים. אילצה אותם בכך להוציא להורג את החטוף שבידם, כדי שיוכלו להימלט מן הטבעת הנסגרת עליהם.

את ממשלת ישראל —

- על כי לא הפעילה את אמצעי הלחץ הלגיטימיים הנמצאים בידה כנגד ממשלת תורכיה, כדי לשכנע אותה לוותר על יוקרתה כדי להציל את חייו של אלרום.
- על כי חיזקה את ידי ממשלת תורכיה בעמדתה הבלתי אחראית והבלתי אנושית, בייעצה לה, מסיבות בלתי ברורות, שלא להיכנע לסחטנות החוטפים.
- על שהתירה למירסום עולמי את התפקיד שמילא הקונסול אלרום בפרשת אייכמן, דבר שהפך אותו, לפחות בעיני חוטפיו, מאישיות צודדת ובלתי-חשובה לדמות שמחירה עלה בשוק הסחיטה.

שעלתה לשלטון במטרה מוצהרת להשליט חוק וסדר אחרי שאנשי אותו ארגון טרור שמאלני חטפו ארבעה מאנשי חיל-האוויר האמריקאי, החליטה להפוך את המאבק על חיי הקונסול הישראלי שנחטף, למאבק יוקרה בינה לבין האופוזיציה השמאלנית. דובריה הצהירו מיד שלא יכנעו לדרישות החוטפים, לא ייכנסו עמם לשום משא-ומתן. לא רק זאת: הם דחו בתוקף כעלבון, הצעות פשרה שהגיעו אליהם מגורמים שונים, לפיהם יתירו לחוטפי הקונסול מעבר חופשי אל מחוץ לגבולות המדינה, אם ישחררו אותו. במשחק היוקרה שלהם יכלו הגנרלים התורכים, ובראשם הגנרל פאיק טורון,

ישנה ימים אחרי שנחטף מדיר-תו, שבמרכז איסטנבול, נמצאה גופתו של קונסול ישראל באיסטנבול, אפרים אל-רום (הופשטר), מוטלת על ספה בדירת פאר, במרחק של כ-500 מטר מבניין ה' הקונסוליה הישראלית בו נחטף. ידיו של אלרום בן ה-58 היו כפופות מאחור. שלושה חורים נפערו ברקתו, מקום שם נורה מ' קרוב בשלושה כדורי אקדה. כך, באופן בלתי צפוי לחלוטין, הסתיימה הדראמה הגדולה שריתקה וזיעזעה השבוע את אזרחי ישראל. בלתי צפוי — משום שלמרות הכותרות הראשיות וזרם הדיווחים הבלתי פוסק מפני כתבים מיוחדים,

מי אחראי? סגן ראש הממשלה יגאל אלון והנספח הצבאי של שגרירות תורכיה בישראל, מתבוננים לעבר ארונו של אפרים אלרום ה' מורד אלי קבר. מי מהם מייצג ממשלה האחראית יותר לשערורייה שהובילה לרציחתו?

מפקדה הצבאי של איסטנבול, להיות גיבורים על חשבון חיי אחרים. צעד זה כלשעצמו הוא שערוריה מדינית חסרת תקדים. התורכים יכולים להיות גיבורים אם מדובר בגנרל תורכי שנחטף, במקרה כזה הם יכולים לשחק בתחול ועכ"כ בר עם האופוזיציה שלהם. אבל כאשר מדובר בדיפלומט זר, בקונסול ישראלי הנמצא על אדמתם במעמד של אורח, והם אחראים לשלומו ובריאותו — היה זה צעד של חוצ'פה תהומית לזלזול בחייו ולהפקירו לחס-

שוכנעו אזרחי ישראל להאמין שהם חווים במסע צייד מסעיר, הנערך בין שלטונה היצאני של תורכיה לבין קבוצת מחתרת שמאלנית קטנה, ורק עניין של זמן הוא המפריד עד ללכידתם של החוטפים המרושעים של הקונסול הישראלי. הדיווחים המרתונים על הטבעת ההולכת ומתהדקת מסביב לחוטפים, על זרם ידיעות המודיעין המגיע לידי השלטונות הצבאיים באיסטנבול העוקבים כמעט מקרוב אחרי חוטפי אלרום — כל אלה השכיחו מרבים

ממשלת ישראל הפקירה למעשה דיפלומט שלה - בתוך ריב תורכי פנימי

דיהם של חוטפים אלמונים, תוך הצהרות ארגון מזוינות בנוסח: "לעם התורכי יש מסורת של הכנסת אורחים, הרוב הגדול רואה בחטיפת דיפלומט זר מעשה המור ב' יותר. החוטפים לא יעזו לגעת בו לרעה!" מדינות חזקות וגדולות יותר מאשר ת"ר כיה מחלו על כבודן כאשר נחטפו דיפלומטים זרים על אדמתם, מילאו אחרי תנאי החוטפים כאשר נשקפה סכנה לחייהם של החוטפים. אבל התורכים הירשו לעצם לשחק "רולטה רוסית" בחייו של קונסול ישראל.

כי במרכז הדראמה לא עומד גורלם של החוטפים אלא גורלו של החטוף. כאשר חלף מועד האולטימטום ולא רק שלא באה כל ידיעה על הריגתו של אלרום, כי אם הגיעו ידיעות מעודדות על הימצאו בחיים — נשמו רבים לרווחה. "אם הם לא הגשימו את איומם ולא הוציאו אותו להורג", אמרו בישראל, "סימן כי היה זה איום שוא. הם לא יעזו..."

כל עוד היתה זאת תגובת הציבור הישראלי בלבד, שהותוותה על ידי מכשירי התיקשורת למיניהם, אי אפשר היה להאשים איש. אולם כאשר הסתבר, כי למעשה זאת היתה גם תגובתה והתנהגותה של ממשלת ישראל, הופכת הפרשה לשערוריה אנושית מדרגה ראשונה.

אזלת יד כללית

חרי שדחו את תנאי החוטפים לשחרורו של אלרום בהצהרות רברבניות, הוסיפו הגנרלים חטא על פשע. הם נקטו בשורה של צעדים שאי אפשר לפרש אותם אחרת מאשר דחיפה מכוננת של החוטפים להגשים את איומם.

תחילה יצאו דוברי ממשלת תורכיה כי מסע של איומים, בהם בישרו לחוטפים כי לא רק שלא יכנעו לדרישתם ולא ישחררו את חבריהם הכלואים, אלא שיחוקקו חוק שיחיל עונש מוות רטרואקטיבי על מבצעי פעולות-טרור שנתפסו. היתה זו אזהרה לחוטפים בלשון: "לא חשוב לנו אם תהרגו את אלרום או לא — כשנתפוס אתכם, תעלו אצלנו לגרום". רק יומיים מאוחר יותר, כנראה כחץ ציר ישראל באקרה,

גיבורים בחיי אחרים

קונסול ישראל באיסטנבול לא עשה רעה לאף אחד. רק מתוך איוולת נקטעו חייו, אמרה ראש-הממשלה, גולדה מאיר, כאשר היתה על כבש המטוס שעמד להורילה למסע בסקנדינביה והידיעה על גילוי גופתו של אלרום הגיעה אליה. גולדה התכוונה ודאי לאיוולת של רוצחי אלרום. אולם באותה מידה כמעט נקטעו חייו של הקונסול אלרום בגלל האיוולת של ממשלת ישראל ותורכיה. איוולתה של ממשלת תורכיה נחשפה כמ' עט מהרעג הראשון. ממשלת גנרלים זו,

האשה המוכה אלזה אלרום, אלמנתו של אפרים אלרום, הקונסול הישראלי באיסטנבול, שאיבדה תוך שנתיים את בנה יחידה ואת בעלה, בעת הלוויית בעלה, אשר נקבר בחלקה הצבאית בבית-הקברות בקריית-שאול.